

İQTİSADİYYAT

www.iqtisadiyyat.com

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi, müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

“AKADEMİK XOŞBƏXT YUSİFZADƏ” TANKERİNİN İNŞASI ÖLKƏMİZİN XƏZƏRDƏ APARICI MÖVQEYİNİ ARTIRIR

Dekabrın 7-də Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev Prezident İlham Əliyevə rəport verərək deyib: "Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident, yeni inşa edilmiş "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" gəmisi istismara hazırdır".

mərasimində iştirak edib.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rauf Vəliyev Prezident İlham Əliyevə rəport verərək deyib: "Xoş gəlmisiniz, cənab Prezident, yeni inşa edilmiş "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" gəmisi istismara hazırdır".

Dövlətimizin başçısına məlumat verilib ki, uzunluğu 141, eni 16,9 metr olan "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankerinin yükləmə qabiliyyəti 7800 tondur. Gəminin daimi heyəti 15 nəfərdən ibarətdir.

Tankerin inşasına 2019-cu ilin avqustunda başlanılıb. Gəmidə "Wärtsilä Finland Oy" (Finlandiya), "Wartsila Svanehey A/S" (Norveç), "Carrier" (ABŞ), "Gürdesan Gemi Mak. San" və "Tic. A.Ş." (Türkiyə), "Tranzas" (Norveç), "Alfa-Laval" (İsveç) kimi tanınmış is-

tehsalçıların avadanlıqları quraşdırılıb.

Yeni tanker Bakı gəmiqayırma zavodunda inşa olunan 4 tankerdən üçüncüsüdür. Bundan əvvəl istismara verilən "Laçın" (2019-cu il, dekabr) və "Kəlbəcər" (2021-ci il, sentyabr) neft tankerlərindən fərqli olaraq, "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" ilə həm neft, həm də kimyəvi məhsulların daşınması mümkündür. Gəminin suya oturma ASCO-nun digər tankerləri ilə müqayisədə, maksimum yük götürməklə Xəzər hövzəsində nisbətən dayaz limanlara daxil olmağa və Rusiyanın su kanalları ilə Xəzərdən kənara yük daşımağa imkan yaradır.

Qeyd edək ki, "Akademik Xoşbəxt Yusifzadə" tankerinin inşası, eyni zamanda, son illərdə yeni gəmilərin tikintisi və donanmaların yenilənmə-

si istiqamətində həyata keçirilən genişmiqyaslı tədbirlərin tərkib hissəsidir. ASCO-nun Strateji İnkişaf Planına uyğun olaraq son illərdə 25 gəmi istismara verilib. Bu da ölkəmizin Xəzərdə aparıcı mövqeyinin qorunub saxlanılmasında, Azərbaycan ərazisindən artan tranzit yükləşmələrinə yaranan tələbatın ödənilməsində və dənizdə neft-qaz layihələrinin uğurla icrasında mühüm rol oynayır.

Ümumilikdə ASCO Bakı gəmiqayırma zavoduna indiyədək 10 gəminin tikintisi ilə bağlı sifariş verib. Hazırda Qara dəniz və Aralıq dənizi hövzələrində Azərbaycan bayrağı altında 6 quru yük gəmisi və 3 tanker olmaqla, 9 gəmi istismar edilir. Bu gəmilərin heyət üzvləri tamamilə yerli mütəxəssislərdən ibarətdir.

2022-Cİ İL AZƏRBAYCANLA TÜRKİYƏ ARASINDA DOSTLUQ VƏ QARDAŞLIQ MÜNASİBƏTLƏRİNİN İNKİŞAFI BAXIMINDAN ÇOX UĞURLU İLDİR

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 5-də Türkiyə Respublikasının Milli Müdafiə naziri Hulusi Akarın başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib. Nümayəndə heyətinə Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi, Quru Qoşunları komandanı, Hərbi Dəniz Qüvvələri komandanı və Hərbi Hava Qüvvələri komandanı daxil idi. Görüşdə 2022-ci ilin də Azərbaycanla Türkiyə arasında dostluq və qardaşlıq münasibətlərinin inkişafı baxımından çox uğurlu il olduğu bildirilib, əlaqələrimizin bütün sahələrdə, o cümlədən hərbi sahədə daha da gücləndiyi vurğulanıb. Bu baxımdan, hazırda ölkəmizdə keçirilən Azərbaycan-Türkiyə birgə hərbi təlimlərinin çox böyük önəm daşıdığı qeyd edilib. Azərbaycanla Türkiyənin bundan sonra da daim bir-birinin yanında olacağı bildirilib.

Azərbaycana səfərinin Ümummilli Lider Heydər Əliyevin anım günü ərəfəsində olduğunu deyən Hulusi Akar Ulu Öndərin xatirəsinin Türkiyədə daim dərin ehtiramla anıldığını bir daha vurğulayıb. Söhbət zamanı Azərbaycan və Türkiyə prezidentləri arasında keçirilən mütəmadi görüşlərin münasibətlərimizin inkişafında rolu xüsusi olaraq qeyd edilib və iki dövlət başçısının müəyyənləşdirdiyi qərarlar əsasında digər sahələrdə olduğu kimi, hərbi sahədə də əməkdaşlığın uğurla davam etdiyi məmnunluqla vurğulanıb. Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Ərazilərimizdə ətraf mühitə vurulmuş ziyanın qiymətləndirilməsinə dair təkliflərimizi sülhməramlılara təqdim etdik

"Bu gün Rusiya sülhməramlılarının qərargahında bizim əsas problemlərimizdən biri olan ətraf mühit - Dəmirli və Qızılbuluq yataqlarının qeyri-qanuni işlənməsi və ətraf mühitə vurulmuş ziyanın qiymətləndirilməsi məqsədilə monitorinqin keçirilməsi ilə bağlı hazırladığımız yol xəritəsinə dair təkliflərimizi verdik. Ümid edirik ki, sabahdan işlərimizi davam etdirəcəyik". Bunu İqtisadiyyat Nazirliyinin nümayəndəsi Məsim Məmmədov dekabrın 7-də jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

Cənub Qaz Dəhlizi iqtisadi dividend və siyasi zəmanət qazandıracaq

Dünya enerji bazarında qiymətlərin artması Avropada böhranın yaranmasına səbəb olub. Rusiya ilə Ukrayna arasındakı gərginlik nəticəsində dünya bazarına qaz ixracı kəskin şəkildə aşağı düşüb. Eyni zamanda, Avropa İttifaqı Rusiya qazından tamamilə imtina etmək istəyir. Qış aylarının başlaması ilə əlaqədar olaraq qazın qiymətinin artması böhran yaradıb və Avropa dövlətləri bu böhrandan çıxış üçün alternativ yollar axtarırlar. AZƏRTAC Avropanın yaranan böhrandan çıxış yolları, Azərbaycanın bu sahədə töhfələri ilə bağlı suallara aydınlıq gətirib. Türkiyədə nəşr olunan "Dünya" qəzeti yazır ki, indiki məqamda Avropa üçün ən optimal variant Azərbaycan qazının Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə Avropaya çatdırılmasıdır. Hazırda Azərbaycan Trans-Anadolu Qaz Kəməri

(TANAP) ilə Türkiyə üzərindən Avropaya 16 milyard kubmetr qaz ixrac edir. Bunun 6 milyard kubmetri Türkiyəyə, qalan 10 milyard kubmetri isə Avropaya nəql olunur. Avropa dövlətləri Rusiyadan il ərzində 115 milyard kubmetr qaz alırdı. Bu, olduqca böyük həcmdir və indi bu boşluğu doldurmaq üçün əlavə qaza ehtiyac var. Azərbaycan 2027-ci ildə əlavə olaraq qaz hasilatını 5 milyard kubmetr də artıracaq ki, bu da ümumilikdə 20 milyard kubmetr qazın nəql olunması deməkdir. Perspektivdə Qazaxıstan və Türkmənistan qazının da Azərbaycandan tranzit olaraq Cənub Qaz Dəhlizi vasitəsilə Avropaya nəql olunmasını gözləmək olar. Bu istiqamətdə danışıqlar aparılır və real addımlar atılır. "Methinks" şirkətinin nümayəndəsi Con Roberts Avropa üçün

alternativ qaz nəqlini araşdıraraq qeyd edir ki, Azərbaycanın sübut olunan qaz ehtiyatı 1,3 trilyon kubmetrdir. Lakin bu qazın hasil və nəql olunması üçün sərmayə yatırılmasına ehtiyac var ki, bunu da Avropa Komissiyası nəzərdən keçirməlidir. Göründüyü kimi, dünyada yaranan enerji böhranı Azərbaycanın Avropa üçün əhəmiyyətini artırır. Təsədüfi deyil ki, Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə uğurlu diplomatik addımlar atıb. Cənub Qaz Dəhlizinin məqsədi "Şahdəniz" qaz-kondensat yatağının istismarının ikinci mərhələsinin işlənməsi, bu zaman hasil ediləcək təbii qazın genişləndirilmiş Cənubi Qafqaz Boru Kəməri, TANAP və Trans-Adriatik boru kəməri (TAP) vasitəsilə ilk olaraq Türkiyəyə və Cənubi Avropaya ixracını təmin etməkdir.

ABŞ-da keçirilən beynəlxalq tədbirdə Azərbaycanın mina problemi müzakirə olunub

ABŞ-ın Napa vadisində "Sülhün Kökləri" humanitar təşkilatı tərəfindən "Sülh üçün çağırış festivalı" keçirilib. Tədbir təhlükəli ərazilərin minalardan təmizlənməsi, müharibənin təsirinə məruz qalmış bölgələrin yenidən qurulması və bərpası üçün vəsait toplanması məsələlərinə həsr olunub. "Sülhün Kökləri" təşkilatının təsisçisi və rəhbəri Haydi Kun dünyanın 30 ölkəsində 30 milyondan çox mina basdırıldığını və bunun insanların təhlükəsiz yaşam şəraitinə ciddi təsir göstərdiyini vurğulayıb. Həmçinin o, Azərbaycan ərazilərinin kütləvi şəkildə minalanmasına toxunub. Bildirib ki, cari ilin mart ayında

Beynəlxalq Avrasiya Mətbuat Fondunun (BAMF) dəvəti və Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyinin (ANAMA) dəstəyi ilə ölkəmizə səfər çərçivəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərə baş çəkib, minalanmış əraziləri görüb və beynəlxalq ictimaiyyətə çağırış edib. Eyni zamanda, Qarabağda icra edilən genişmiqyaslı humanitar minatəmizləmə fəaliyyəti istiqamətində görülən işlərin sevincirici olduğunu vurğulayıb. Sonra BAMF tərəfindən hazırlanmış və Haydi Kunun Qarabağa səfərini, təəssüratını, minaların törətdiyi amansız reallığı, gələcək nəsillərin təhlükəsizliyi naminə minalanmış

sahələri üzüm bağları ilə əvəz etmək üçün birgə əməkdaşlığa çağırışı əks etdirən videoçarx nümayiş olunub. Birinci paneldə çıxış edənlər Azərbaycanın mina problemi və onun həllinə beynəlxalq dəstək göstərilməsi istiqamətində müzakirələr aparıblar. Qeyd olunub ki, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə 1,5 milyondan çox mina basdırılıb. Mina problemi bərpa və yenidənqurma işlərinə, keçmiş məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına qayıdışına ciddi maneə yaradır. Baş vermiş 158 mina insidentindən 116-sı keçmiş təmas xəttindən kənarda yerləşən ərazilərdə qeydə alınıb. Vurğulanıb ki, Azərbaycan hökuməti tərəfindən aparılan minatəmizləmə əməliyyatları dayanıqlı inkişafa xidmət edir. Tədbirdə ABŞ, Kolumbiya, Yaponiya, Ukrayna, Belarus, Xorvatiya, Livan və Laosdan gəlmiş nümayəndələrin çıxışları dinlənilib. BAMF-nin Qarabağda "Minalardan üzümlüklərə" layihəsinin icrasına başlanılması ilə bağlı qlobal çağırış edilib. Festival çərçivəsində hazırlanmış Azərbaycan stendi iştirakçıların diqqətini cəlb edib.

"Bakı Ayaqqabı Fabriki"nin investoru müəyyənənəşib

Ölkənin yüngül sənaye sektorunda fəaliyyət göstərən daha bir istehsal müəssisəsinin özəlləşdirilməsi Əmlak Məsələləri Dövlət Xidməti tərəfindən uğurla yekunlaşıb. Xidmətdən bildirilib ki, oktyabrın 17-də elan olunan "Bakı Ayaqqabı

Fabriki" ASC-nin dövlətə məxsus səhmlərinin satışı üzrə investisiya müsabiqəsinin qalibi iştirakçıların təkliflərinin təhlili aparıldıqdan sonra daha əlverişli şərtlər təklif edən "Pepi-Əli Kəndli Təsərrüfatı" MMC olub. Müsabiqə qalibi ilə imza-

lanmış əlgi-satqı müqaviləsinin şərtlərinə uyğun olaraq, investor dövlət büdcəsinə 3,5 milyon manat məbləğində vəsaitin köçürülməsini, 2,5 il ərzində müəssisədə 5,5 milyon manatlıq İnvestisiya Proqramının icrasına dair öhdəliklərin yerinə yetirilməsini üzərinə götürüb. İnvestisiya Proqramı çərçivəsində müasir avadanlıqların alınması, tikililərin təmiri və yenidən qurulması, müəssisənin xammal bazasının artırılması, infrastrukturun təkmilləşdirilməsi nəzərdə tutulur. İnvestisiya Proqramının icrası nəticəsində 110 yeni iş yerinin yaradılması, müəssisənin əsas xammal bazasını təşkil edən dərilərin alınması sahəsində yerli istehsalçılarla əməkdaşlığın qurulması planlaşdırılır.

Kağız daşıyıcısında aparılan sənəd dövriyyəsi əhəmiyyətli şəkildə azalıb

Vergiödəyicilərinin vaxt itkisinin qarşısının alınması, vergi orqanlarının iş həcmində azaldılması və kağız daşıyıcıda aparılan sənəd dövriyyəsinin azaldılması məqsədilə vergiödəyicilərinə xidmət mərkəzlərində müraciətlərin qəbulu zamanı rəqəmsal əl imzası təbiiq edilir. Dövlət Vergi Xidmətinin (DVX) məlumatında bildirilir ki, bunun nəticəsində kağız daşıyıcısında qəbul olunan müraciətlərin 94-95 faizinin elektron formada tərtibi təmin olunub. Eyni zamanda, DVX tərəfindən göstərilən xidmətlərdən vətəndaş məmnunluğunun təmin edilməsi məqsədilə Xidmətin Internet Vergi İdarəsin-

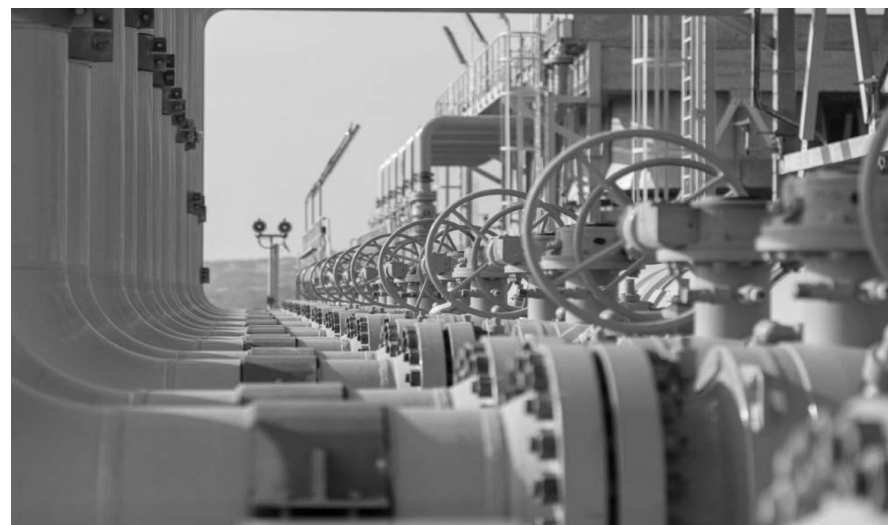
**DÖVLƏT
VERGİ
XİDMƏTİ**

də (e-portalda) gücləndirilmiş elektron imza ilə təsdiqlənmiş sənədlərin həqiqiliyinin yoxlanılması üçün müvafiq funksionallığın yaradılması, dövlət orqanlarının, bankların və digər qurumların elektron portallarında gücləndirilmiş elektron imza ilə təsdiqlənmiş etibarnamələrin həmin portal-

larda yoxlanılması, nəticədə ekranda əks olunmuş məlumatın etibarnamənin elektron faylının Asan İmza qeydiyyat proqram təminatına (RA) daxil olunmasının təmin edilməsi istiqamətində işlər həyata keçirilir. Qeyd olunub ki, bununla bağlı normativ baza hazırlanır.

TAP boru kəməri İtaliyanın təbii qaz təchizatının ikinci mənbəyidir

Azərbaycan təbii qazını Avropaya nəql edən TAP boru kəməri hazırda İtaliyanın qaz təchizatının ikinci mənbəyidir. Bu barədə İtaliyanın Ətraf Mühit və Enerji Təhlükəsizliyi Nazirliyi məlumat yayıb. Bildirilib ki, cari ilin oktyabrında TAP boru kəmərinin İtaliyanın qaz tələbatına verdiyi töhfə 2021-ci ilin eyni ayı ilə müqayisədə 21 faiz artıb. Qeyd edək ki, TAP boru kəməri ilə bu il Avropaya 10 milyard kubmetrdən çox Azərbaycan təbii qazı nəql olunub. TAP kommersiya qaz nəqlinə 2020-ci ilin dekabrında başlayıb. Boru kəməri Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorundakı nəhəng "Şahdəniz" yatağından çıxarılan təbii qazı Avropaya nəql edir. TAP Tür-

kiyə-Yunanıstan sərhədində TANAP boru kəmərinə birləşir, Yunanıstan, Albaniya və Adriatik dənizindən keçərək İtaliyanın cənubunda sahilə çıxır. Boru kəməri perspektivli interkonnektoqlar vasitəsilə Cənub-Şərqi Avropa ölkələrinə qaz tədarükünü asanlaşdırır.

caq. TAP-ın Yunanıstan və Albaniyaya çıxışları, İtaliyaya uzanması Azərbaycan qazının daha geniş Avropa bazarlarına nəqli üçün çoxsaylı imkanlar yaradır. TAP Cənub Qaz Dəhlizinin əsas hissəsi kimi Avropa üçün strateji və iqtisadi baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər 33,5 faiz artıb

Cari ilin yanvar-noyabr aylarında Azərbaycanın ümumi ixracı 36,3 milyard ABŞ dolları, qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2,7 milyard dollar təşkil edib. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 2021-ci ilin on bir ayı ilə müqayisədə 14 faiz artıb. İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzindən bildirilib ki, yanvar-noyabr ayları ərzində kimya sənayesi məhsullarının ixracı 77,4 faiz, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı 23 faiz, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı 22,3 faiz, çay ixracı isə 43 faiz artıb. Aqrar və aqrar sənaye məhsulları üzrə birgə ixracın statistik dəyəri 802,4 milyon dol-

lar təşkil edib. On bir ayda ixrac edilən meyvə-tərəvəz məhsulları aqrar məhsullar qrupunun 93,2 faizi olub. Qeyri-neft-qaz ixracının tərkib hissəsində əhəmiyyətli yer tutan aqrar-sənaye məhsullarının yaratdığı dəyər ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqay-

isədə 33,5 faiz artıb. Noyabr ayının qeyri-neft ixracı 302,1 milyon dollar təşkil edib. Noyabrda yeyinti məhsulları üzrə ixrac 126,4 milyon dollar, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 175,7 milyon dollara bərabər olub.

2023-cü ildən vergi qaydaları dəyişir

"Artıq Azərbaycanda vergi mədəniyyətinin yüksəlməsi hiss olunur. Vergi dəyişikliklərində sanksiyalaşdırma siyasəti əvəzinə stimullaşdırıcı tədbirlərin müşahidə edilməsi sevincidir". Bu sözləri Auditorlar Palatasının sərbəst auditoru Rəna Qəfərova Vergi Məcəlləsinə edilmiş dəyişikliklərə fikir bildirərkən deyib. O, qeyd edib ki, Azərbaycanda Vergi Məcəlləsində edilmiş dəyişikliklər barədə sahibkarlara yaradılan biznes və investisiya şəraitinin ildən-ilə daha da inkişaf etdirilməsi, sosial xarakterli güzəştlər, həmçinin istehsalatçılar üçün əsas vəsaitlərin ölkəyə idxalında və ƏDV-dən azad olunmasında nəzərdə tutulmuşdur. R.Qəfərovanın sözlərinə görə, bunların hamısı Azərbaycanda sahibkarların uçuclarının daha şəffaf aparılmasına bir təşviqdır. Sahibkarlarla bağlı maraqlı məqam odur ki, 2023-cü ildən vergi qaydaları dəyişir. "Vergi Məcəlləsinin 35-ci maddəsinə, eləcə

də, digər əlaqəli maddələrdə nəzərdə tutulmuş dəyişikliyə əsasən 2023-cü ildən vergi ödəyiciləri tərəfindən şəhadətnamə-dublikatın alınması tələbi ləğv edilir. Yeni qaydalara görə, gələn ildən etibarən Vergi ödəyiciləri (şirkət və sahibkarlar) birbaşa banka müraciət edərək hesab açə biləcəklər". Həmçinin sərbəst auditor əlavə edib ki, Azərbaycanda işğaldan azad edilmiş ərazilərdə fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslərin dividend gəlirlərinin 10 illik vergidən azad edilməsi nəzərdə tutulub. Mütəxəssis qanun məəcəlləsində olan dəyişikliyi xatırladaraq vurğulayıb: "Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinin 91.4-cü maddəsinə uyğun olaraq məhdud məsuliyyətli cəmiyyət (mikro və kiçik sahibkarlıq subyektləri istisna olmaqla) illik maliyyə hesabatlarının gündünlüyünü yoxlatmaq üçün hər il müstəqil auditor cəlb etməlidir".

"Mikrobiznes kreditlərimiz bəyənilir, portfelimiz sürətlə artır"

"2020-2023 strateji dövründə yeni qurduğumuz bir biznes sahəsi də mikrobiznes olub". Bunu Kapital Bank-ın Pərakəndə Satış İdarəsinin Baş direktoru Ramil İmamov bildirib. O qeyd edib ki, ötən 2 il ərzində mikroseqment müştəriləri üçün müxtəlif növ bank məhsul və xidmətləri yaradılıb: "Bunların içərisində hazırda ölkə üzrə yalnız Kapital Bank tərəfdən icra olunan onlayn kreditləşməni qeyd etmək istərdim. Mikrobiznes müştərilərimiz tərəfdən də məsafədən kreditləşmə müsbət qarşılanıb və bəyənilib. Mik-

robiznes kreditləri üzrə cari ana kredit portfelimiz isə 76 milyon manat təşkil edir və bu göstərici sürətlə artır".

8-14 dekabr 2022-ci il

12 dekabr – Ümummilli lider Heydər Əliyevin anım günüdür!

Azərbaycanın böyük oğlu, dünya şöhrətli siyasi xadim Heydər Əliyevin ölməz ideyaları bu gün gerçəkləşir

XX əsr sona çatır. XX əsrdə Azərbaycan xalqının ən böyük nailiyyətlərindən biri ölkəmizdə elmin, təhsilin sürətlə inkişaf etməsidir... Bunlar bizim milli sərvətimizdir, biz bu nailiyyətlərlə fəxr edirik və yaranmış elmi potensialı qorumalı, saxlamalı, ondan indi və gələcəkdə də müstəqil Azərbaycanın inkişafı naminə daha səmərəli istifadə etməliyik.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev

Xalqımızın dahi oğlu, böyük vətənpərvər, uzaqgörən rəhbər Heydər Əliyevin bu sözlərini əsas tutaraq Azərbaycan iqtisadiyyatının 60-cı illərdə keçdiyi inkişaf yoluna nəzər salaq. 1960-cı ilin aprelində Azərbaycan xalqı Azərbaycanda Sovet hakimiyyəti qurulmasının 40 illiyini təntənə ilə qeyd etdi. Yubiley bayramında iştirak etmək üçün Azərbaycana Sov.İKP MK Birinci katibi, SSRİ Nazirlər Sovetinin Sədri Nikita Sergeyeviç Xruşşov gəlmişdi. 1960-cı il aprelin 25-də M.F.Axundov adına Dövlət Opera və Balet Teatrının binasında Azərbaycan Ali Soveti ilə Azərbaycan KP MK-nın təntənəli iclası oldu. Azərbaycan Kommunist Partiyasının və Azərbaycan SSR-in 40 illiyi haqqında Azərbaycan KP MK-nın birinci katibi B.J.Axundov məruzə etdi. Ertəsi gün Bakının Mərkəzi stadionunda 50 min zəhmətkeşin iştirakı ilə mitinq oldu. Nikita Xruşşov təntənəli iclasda və zəhmətkeşlərin mitinqində nitq söylədi.

Sovet Azərbaycanı öz varlığının 40 ili ərzində bütün iqtisadiyyat və mədəniyyət sahələrində çox böyük müvəffəqiyyətlərə nail olmuşdu. 1959-cu ildə sənayenin ümumi məhsulunun həcmi 1913-cü ilə nisbətən 15,4 dəfə, maşınqayırma məhsulu isə 124 dəfə artmışdı. 1959-cu ildə 1920-ci ildəkindən 6 dəfə artıq neft, 167 dəfə artıq qaz hasil edilmiş və 50 dəfə artıq elektrik enerjisi istehsal olunmuşdu.

1965-ci ildə 1958-ci ildəkinə nisbətən milli gəlir 53%, Azərbaycan SSR-də 46%, əsas istehsal fondları 91%, Azərbaycan SSR-də əsas fondlar -1,5%, sənaye məhsulu 84%, Azərbaycan SSR-də 63%, kənd təsərrüfatı məhsulu 15%, Azərbaycan SSR-də 17% artmışdı. Azərbaycan SSR-də 63 yeni iri dövlət sənaye müəssisəsi tikildi.

Respublika sənayesinin aparmı sahəsi olan neftçixarma, habelə neftayırma, kimya sənayesi xeyli inkişaf etdi, maşınqayırma sənayesinin strukturunda xeyli dəyişikliklər əldə edildi. Neft hasilatı 1958-ci ildəki 16,5 mln. tondan, 1958-ci ildəki 21,5 mln. tona, 1965-ci ildə qaz 4,446 mln. kubmetrdən 1965-ci ildə 6,180 mln. kubmetrə çatdırıldı. Bakıda şin zavodu, "Azərelektroişiq", "Azərelektrozolit", "Azərelektromərkəzitəkmə", elektrik soyuducuları və avtomobil hissələri zavodları, Sumqayıtda superfosfat zavodu və kimya kombinatı, şüşə zavodu, Mingəçevirdə "Azərəkabel" zavodu, Bakı, Sumqayıt və Mingəçevirdə evtikmə müəssisələri, Mingəçevirdə pambıq parça fabriki, Bakıda kamvol kombinatı və dəri zavodu, Kirovabadda xalça kombinatı və s. müəssisələr yaradıldı. Energetika sahəsində mühüm nailiyyətlər qazanıldı. "Şimal" DRES-inə ilk açıq tipli enerji bloku, Avropada ilk açıq tipli elektrik stansiyası – Əli Bayramlı DRES-i, Kirovabad İEM-i istismara buraxıldı. Sumqayıt İES-nin gücü artırıldı. Nəticədə elektrik enerjisi istehsalı 5604 mln. kvm-saatdan (1958) 10417 mln. kvm-saata (1965) çatdırıldı. Azərbaycan SSR-dən Gürcüstan SSR və Ermənistan SSR-ə qaz verilməsini təmin edən qaz kəməri çəkildi. 1965-ci ildə Azərbaycan SSR ölkədə neft hasilatının 11%-ni, qazın 12%-ni, neft avadanlığının 46%-ni, sintetik spirtin təqribən 20%-ni verirdi. Sənayenin

əsas fondları artmış, elektrotexnika, cihazqayırma sənayesinin sürətlə inkişafı üçün möhkəm əsaslar yaradılmışdı. Superfosfat zavodu, sulfanol, kaustik soda, alüminium xlorid, herbisidlər istehsalatı, Şin Zavodunun ikinci növbəsi, Şin Təmiri zavodu, Azərbaycan Elektrik İşığı Avadanlığı zavodu, Qa-

radə və Siyazən qaz-benzin zavodları, 600 min kilovat gücü olan Əli Bayramlı (Şirvan) Dövlət Rayon Elektrik Stansiyasının birinci növbəsi, Mingəçevir "Azərelektrozolit", dəmir-beton məmulatı zavodları, evtikmə kombinatları, konserv müəssisələri və s. kimi böyük sənaye ocaqları tikilərək istifadəyə verilmişdi. İxtisaslı fəhlələr, ali və orta ixtisas təhsilli mütəxəssislərin sayı xeyli artmışdı.

1965-ci ildə sənayedə idarəetmə, planlaşdırma və stimullaşdırma formalarının müasir texniki-iqtisadi şəraitə və ölkənin məhsuldar qüvvələrinin inkişaf səviyyəsinə uyğun olaraq həyata keçirilməsi məqsədilə ittifaq-respublika və ümumittifaq nazirlikləri yaradıldı. SSRİ Ali Sovetinin 1965-ci il oktyabrın 2-də qəbul etdiyi qanuna əsasən, SSRİ Xalq Təsərrüfatı Şuraları ləğv edildi və ittifaq sənaye nazirlikləri yaradıldı. İdarəetmə strukturunda respublikanın xalq təsərrüfatının dəyişilməsi prosesi həyata keçirildi. Bununla belə, respublikamızda həmin dövrün inkişaf imkanlarından xeyli zəif istifadə edildi. Sənaye müəssisələrinin respublikanın rayonlarına köçürülməsi, yeni sənaye mərkəzlərinin yaradılması haqqında Azərbaycan KP MK-nın və Nazirlər Sovetinin qərarı yarıtmaz yerinə yetirilmiş, bir sıra istehsal sahələri üzrə plan tapşırıqlarının icrası qənaətbəxş olmamışdı. Amma respublikamızda tikinti sənayesinin inkişafı üçün ayrılan vəsait müntəzəm surətdə istifadəsiz qalır, mütləqə tikinti materialları - plastik kütlələr, linoleum, silikat-beton konstruksiyalar, perlit və başqa materiallar istehsalının təşkil edilib genişləndirilməsi üçün az işlər görülür, tikinti materialları sənayesi müəssisələri aşağı keyfiyyətli məhsul buraxmaqda davam edir, tikintiləri mişar daşı, çınqıl və qum ilə təmin etməkdə böyük fasilələrə yol verilir. Eləcə də tikintini daha geniş surətdə sənayeləşdirmək – bir sıra işləri tikinti meydançalarından sənaye müəssisələrinə köçürmək, tikinti meydançalarını tezliklə quaraşdırma meydançalarına çevirmək, evtikmə kombinatlarının gücündən

yarıtmaz istifadə edilirdi. Həmçinin, tikinti maşınlarının və mexanizmlərinin yalnız beşdə bir hissəsi iki növbədə işləyir, qülləli kranlar isə, demək olar, bir növbədə işlədilir.

Həmin dövrdə nəinki bunlar, eləcə də digər obyektiv və subyektiv səbəblərə görə respublikanın iqtisadi və sosial göstəricilərinin səviyyəsi olduqca zəif sürətlə artır, bəzi istiqamətlər üzrə isə gerilik özünü daha qabarıq şəkildə göstərirdi. Heydər Əliyev respublika partiya təşkilatının birinci katibi kimi fəaliyyətə başladığı andan bu məsələləri ön plana çəkərək, çox böyük məharətlə onların ardıcıl həllinə nail olur, respublikamızın tarixində

yeni mərhələnin əsasları qoyulurdu. Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu ilin avqustun 5-də keçirilən plenumunda Heydər Əliyev demişdir: *"Ümumi məhsulun artım sürətinə görə Azərbaycanın orta ittifaq göstəricilərindən və digər respublikaların göstəricilərindən xeyli geri qalması ciddi təşviş hissi doğurur. Bunu nə ilə izah etmək olar? Aydınır ki, hər bir sahənin öz xüsusi səbəbləri vardır. Lakin təhlil göstərir ki, bir çox sahə üçün səciyyəvi olan ümumi səbəblər də az deyildir. Bu, hər şeydən əvvəl, etibar edilən iş sahəsi üçün bəzi rəhbərlərin məsuliyyət hissini itirməsindən ibarətdir. Odur ki, tabelikdə olan müəssisələrə rəhbərliyin səviyyəsi aşağıdır, lazımı tələbkarlıq və intizam yoxdur. Məhz buna görə istehsal prosesinin təşkilində nöqsanlar meydana çıxır, qurğuların gücü ləng artır, avadanlıqdan zəif istifadə olunur. Yeni şəraitdə işləyən müəssisələrin bir qismi istehsalat və mənfəətə dair yarımillik tapşırığı yerinə yetirməmişdir. Qeyri-ahəngdarlığın və işin pozulmasının ən ciddi səbəblərindən biri bizdə kök salmış yanlış qayda - bir sıra illər ərzində təsdiq olunmuş planların müntəzəm olaraq dəyişdirilib aşağı salınmasıdır. Keçən il kimya sənayesində, neftayırma və neft kimyası, energetika, ot-süd sənayesində, əlvan metallurgiyada plan daha çox aşağı salınmışdır".*

1968-ci ildə yalnız 145 müəssisə, yəni bütün müəssisələrin təqribən 20 faizi məhsul satışı planını yerinə yetirmişdi. 1969-cu ilin birinci yarısında 183 müəssisə, yəni bütün müəssisələrin 26,4 faizi tapşırıqları ödəməmişdi. Respublika hələ də çoxlu miqdarda polad, prokat, boru, dizel yanacağı, sulfat turşusu, soyuducu, yun parça və başqa məhsullar üzrə borclu qalırdı. Plenumda vurğulanmışdır ki, bu cür qüsurlu iş qaydasına son qoyulmalı və öz-özünü aldatmaq halları aradan qaldırılmalıdır. Bu, istehsalın artmasına və kadrların tərbiyəsinə ciddi ziyan vurur. Nazirliklərin, idarələrin və müəssisələrin rəhbərləri başqalarına nisbətən daha yaxşı yadda saxlamalı-

dırlar ki, dövlət planı qanundur. Onu heç kəs poza bilməz. Bununla əlaqədar olaraq, Dövlət Plan Komitəsinin mövqeyi təəccüb doğurur. Respublika Dövlət Plan Komitəsi müəssisələrin işini nəinki planlaşdırmalı, həm də onların fəaliyyətinə il ərzində müntəzəm nəzarət qoymalı, işini təhlil etməlidir. Plenumda qeyd edilirdi ki, müəssisələrin əksəriyyətində maşın və mexanizmlər yalnız birinci növbədə tam gücü ilə işləyir. İkinci növbədə avadanlığın yarısı boş dayanır. Üçüncü növbə isə bir sıra müəssisələrdə yalnız formal surətdə mövcuddur. Bunlardan əlavə, bir çox müəssisələrin rəhbərləri işçi qüvvəsinin çatışmadığını bəhanə gətirirlər. Nə üçün adam çatışmır? Ona görə ki, müəssisələrin rəhbərləri kadrlara, onların kollektivə bağlanmasına, peşə ustalığının artmasına, kadrların işlərinə və ehtiyaclarına ciddi qayğı göstərmirlər. Axı, bizdə elə müəssisələr vardır ki, onlar işçi qüvvəsi sarıdan korluq çəkmirlər. Həmin müəssisələrdə əməkhaqqı isə başqa müəssisələrdəkinə nisbətən yüksək deyildir. Sadəcə olaraq, adamlar qayğı hiss edir, perspektivi görür və bu, onlara kollektivə bağlanmaqda kömək edir.

Respublika rəhbəri xüsusi olaraq qeyd edirdi ki, neft sənayesinin uzun müddətdən bəri geri qalması Azərbaycan KP MK-də çox narahatlıq doğurur. Bu, bir də ona görə qorxuludur ki, həmin gerilik neft ilə əlaqədar olan sahələrə - neftayırma, kimya sahələrinə və başqa sahələrə təsir göstərir. Onu da qeyd etməliyik ki, Azərbaycanın neft sənayesi zəngin təcrübəyə və şanlı ənənələrə malik yüksəkixtisaslı kadrlarla təmin olunmuşdur. Nazirliyin müəssisələrində 10 mindən çox diplomlu mütəxəssis işləyir. Respublika rəhbəri bildirdi ki, bu böyük qüvvəni səfərbərliyə almalı, respublika neft sənayesinin təkə bu günü ilə deyil, sabahkı günü ilə də əlaqədar olan əsas problemlərin həllinə yönəldilməsi istiqamətində əməli işlər görülməlidir. Plenumda kənd təsərrüfatında yaranmış vəziyyət də ətraflı təhlil olunmuşdu. Qeyd edilmişdir ki, keçən dövr ərzində kolxoz və sovxozların məddi bazası xeyli möhkəmlənmiş, kənd təsərrüfatı istehsalının inkişaf sürəti artmış, respublika kənd zəhmətkeşlərinin güzəranı yaxşılaşmışdır. Həmin illər ərzində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu müqayisəli qiymətlərlə 11,3, məhsulun orta illik dəyəri 25,5 faiz artmışdır. Lakin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının inkişaf sürəti heç də qənaətbəxş deyildir. Heydər Əliyev kənd təsərrüfatında əldə edilmiş nailiyyətləri qeyd etməklə yanaşı, bildirmişdir: *"Bu gün biz həll edilməmiş problemlərdən, respublika kənd təsərrüfatının ciddi surətdə geri qalmasından açıq danışmalıyıq. Xeyli müddətdir ki, bizdə dənli bitkilərin məhsuldarlığı ölkə üzrə orta*

səviyyədəndən aşağıdır, pambığın məhsuldarlığına görə isə biz axırıncı yerdəyik. Kartofun, tərəvəzin, meyvənin və üzümün məhsuldarlığı sahəsində də eyni vəziyyət mövcuddur. İctimai heyvandarlığın uzun müddətdən bəri geri qalmasına daha dözmək olmaz. Lazımınca diqqət və qayğı göstərilməməsi, heyvandarlıq mədəniyyətinin aşağı səviyyədə olması, yem istehsalında pis vəziyyət yaranması nəticəsində biz əslində heyvandarlığın bütün göstəriciləri üzrə müttəfiq respublikalar arasında axırıncı yerləri tuturuq. Kolxozlarda və sovxozlarda çoxlu miqdarda texnika olmasına baxmayaraq, bir çox kənd təsərrüfatı işinin mexanikləşdirilməsi səviyyəsi aşağıdır, kənd təsərrüfatı texnikası nazirlikləri, Dövlət Plan Komitəsi respublikanın hər bir zonasında vəziyyəti diqqətlə yoxlamalı, torpaqların meliorasiyası və istifadəyə verilməsi üçün əlaqələndirilmiş tədbirlər sistemi hazırlamalıdır". Plenum da respublikada ictimai mühitin sağlamlaşdırılmasını, milli-mənəvi dəyərlərin qorunmasını qarşıdakı dövrün mühüm vəzifələrindən biri kimi qiymətləndirirdi. Bu məsələdə hüquq-mühafizə orqanlarının işindəki nöqsanların aradan qaldırılmasına xüsusi diqqət verilməsini vacib sayırdı. Onun bu məsələdə qətiyyətliyi, prinsipliyyəti ittifaq miqyasında böyük əks-səda doğurmuşdur. Bu barədə Heydər Əliyev deyirdi: *"İnzibati orqanların müvəffəqiyyətli fəaliyyəti onların işçilərinin zəhmətkeşlərlə sıx əlaqəsindən, qazandıqları etimaddən asılıdır. Bu yolla inzibati orqanların işçiləri əhali arasında nüfuz qazanırlar. Hüquq qaydalarının pozulmasına qarşı mübarizənin səmərəsi bu nüfuzun nə dərəcədə yüksək olmasından çox asılıdır.* Xuliqanlıq, sərxoşluq və cəmiyyətə zidd olan digər hallar böyük bəladır. Belə hallara qarşı mübarizə aparmaq üçün müxtəlif tədbirlər, daimi vasitə və metodları bir-biri ilə sıx əlaqələndirmək lazımdır. Bu, ailə və məktəbdən başlayaraq, geniş tərbiyə sistemindən, ictimai və inzibati təsir tədbirlərini bacarıqla əlaqələndirməkdən, istirahəti maraqlı təşkil etməkdən, spirtli içki düşkünlərini məcburən müalicə etməkdən, spirtli içkilər satışında müəyyən bir qayda qoymaqdan və bir çox başqa tədbirdən ibarətdir".

"Biz ayrı-ayrı vəzifəli şəxslərin davranışında özünü biürzə verən nala-

yiğ hallara, pozğunluq təzahürlərinə göz yuma bilmərik. Biz işimizə ziyan vuran dedi-qoduları, böhtanları, intriqabazları, mənsəbpərəstləri ifşa etməliyik”, - deyən Heydər Əliyev yaxşı bildirdi ki, respublikada sağlam mühitin yaradılması rüsvətxorluğun bütün səviyyələrdə aradan qaldırılması ilə çox bağlıdır: “Biz rüsvətxorluq faktlarına qarşı ən qəti və amansız mübarizə aparmalı, rüsvətxorluğu doğuran səbəblərin kökünü kəsməliyik. Bizim vəzifəmiz inzibati tədbirlərlə yanaşı, profilaktika işini hər yerdə gücləndirməkdən, bu biabırçı halın tamamilə aradan qaldırılması üçün adamlarımızda və kadrlarımızda məsuliyyət hissinə artırmaqdan ibarətdir”.

Avqust plenumunda bu fikir də səslənmişdi ki, bir çox sahədə istehlak mədəniyyəti aşağıdır, müəssisələrin yeni texnika ilə təchizinə də, əməyin təşkilində qabaqcıl təcrübənin yayılmasına da az fikir verilir. Ticarətin və məişət xidmətinin vəziyyətindən əhali haqlı olaraq narazılıq edir. Zəhmətkeşlər ölçüdə, haqq-hesabda və cəkidə aldatma hallarından, xidmət mədəniyyətinin aşağı səviyyədə olmasından, kolxoz bazarlarında qayda-qanun olmamasından şikayətlənirlər. Kolxoz bazarlarında alverçilər və möhtəkirlər bildiklərini edirlər. Bir sıra müalicə ocaqlarında tibbi xidmətin yarıtmaz vəziyyətdə olmasından, natəmizlikdən, habelə şəhər nəqliyyatının pis işləməsindən çox şikayət edilir. Tarixi avqust plenumunda xüsusi olaraq qeyd edildi ki, bizim təxirəsalınmaz vəzifəmiz sənayedə, tikintidə və kənd təsərrüfatında yaranmış vəziyyəti dərindən təhlil etmək əsasında bütün zəhmətkeşləri beşillik vəzifələrinin müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsindən ötrü səfərbərliyə almaq üçün lazımı tədbirlər görməkdir. Bütün sahələrdə tələbkarlıq və intizam yüksəldilməli, hər bir rəhbərin tapşırılmış iş üçün par-

tiya məsuliyyətini başa düşməsinə və partiya məsuliyyəti daşmasına nail olmalıyıq. Yalnız bu şərtlə vəziyyəti dəyişə bilər, iqtisadiyyatın bütün sahələrinin inkişafını, əmək məhsuldarlığının yüksəlməsini, ən yeni elm və texnika nailiyyətlərinin tətbiqini, mexanizmlərdən və maşınlardan səmərəli istifadə olunmasını, məhsulun keyfiyyətinin yüksəlməsini, maya dəyərinin aşağı salınmasını təmin etmək olar. Heydər Əliyev xalq təsərrüfatında yaranmış vəziyyətin yaxşılaşdırılması üçün problemə sistemli yanaşmanı vacib sayırdı: “Yuxarıda deyilənlərdən görünür ki, biz bəzi nailiyyətlərə baxmayaraq, respublikanın iqtisadiyyatının inkişafında müəyyən çətinliklərlə qarşılaşırıq, xalq təsərrüfatının bəzi sahələri isə xeyli geri qalır. Bunun üçün, hər şeydən əvvəl, respublikanın partiya və sovet orqanları məsuliyyət daşıyırlar”. Onlar sənaye müəssisələrinin, tikintilərin, kolxoz və sovxozların kollektivlərini dövlət planlarının və sosialist öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi üçün hələ zəif səfərbərliyə alırlar.

Məlumdur ki, xalq təsərrüfatının göstəricilərinin yaxşılaşdırılmasında və ictimai mühitin sağlamlaşdırılmasında təbliğatın böyük rolu vardır. Şifahi və əyani təşviqatda şablona qarşı mübarizə aparmaq, bəsitliyin kökünü kəsmək, kütlələrə bütün ideoloji təsir vasitələrindən daim istifadə edilməsinə nail olmaq lazımdır. Kütləvi-siyasi işin forma və vasitələrindən dolğun və səmərəli istifadə edilməlidir. Mətbuatımız, radio və televiziya böyük rəhbərin yubileyinə hazırlıq işində respublikanın qarşısında duran əməli vəzifələri nəzərə almalıdırlar. Respublika rəhbəri bu tarixi plenumdakı çıxışında kadrların hazırlanması və irəli çəkilməsi məsələsinə də toxunmuşdu. Qeyd etmişdi ki, daimi və dəyərli kadr ehtiyatı yaratmaq sahəsində plana uyğun və səmərəli iş aparılmaması dərin kök salmış nöqsanlardan biridir. İrəli çəkmək üçün yaxşı öyrənilmiş, kifayət qədər hazırlıq əməkə malik ehtiyat qüvvəsi olmayan partiya orqanları ayrı-ayrı kadr məsələlərini həll edərkən tələsir və lazımcına tələbkarlıq göstərmirlər. Ona görə də

kadrları açıq-aşkar, kütlələrin gözü qabağında seçmək, onların haqqında kollektivin, adamların, iş yoldaşlarının rəyini nəzərə almaq lazımdır. Yalnız belə olduqda kadrların seçilməsi və yerləşdirilməsindəki səhvlərin qarşısını almaq, həmin sahədə işin səviyyəsini yüksəltmək olar. Plenumda digər vacib bir məsələ də müzakirə obyektinə olmuşdu. Söhbət zəhmətkeşlərin ərizə və şikayətlərinə gündəlik diqqətin artırılmasından gəlir. Heydər Əliyev qeyd etmişdi ki, zəhmətkeşlərin ərizə və şikayətlərinə səthi və vicdansız münasibət adamların şikayət etdikləri nöqsanları dərindən araşdırmaqla əminlik yaradır. Kadrlara səmimi və qayğıkeş münasibət göstərməklə yanaşı, onların mövqeyindən və keçmiş xidmətlərindən asılı olmayaraq, gördükləri işlərin nəticələrinə tələbkarlıqla yanaşılmalıdır. Bunsuz düzgün rəhbərlik etmək, təsərrüfat və mədəniyyət quruculuğunun əməli məsələlərini uğurla həll etmək olmaz. Bu mühüm respublika tədbirində müvafiq strukturların rəhbərlərinin nəzərinə çatdırılırdı ki, son vaxtlar respublikada kadrlara qarşı tələbkarlıq azalmışdır. Kadrlar isə təvazökar, özlərinə, ictimai və şəxsi həyatda davranışlarına qarşı tələbkar olmalıdırlar. Təəssüf ki, bəzi rəhbər işçilər özlərinin hesabına, fonddan qanunsuz tikinti materiallarını almaq hesabına edilir. Respublika rəhbəri bildirdi ki, xalq təsərrüfatının ayrı-ayrı sahələrində yaranmış geriliyin, sosial göstəricilərin ittiqaq və digər respublikalara nisbətən aşağı olması səbəbləri dərindən araşdırılmalıdır. Bir daha qeyd edim

ki, xalq təsərrüfatında yaranmış vəziyyət, həqiqətən, ciddi narahatlıq doğururdu. Zəngin təbii resurslara, neft-qaz ehtiyatlarına malik respublikanın iqtisadiyyatının digər respublikalara nisbətən xeyli dərəcədə aşağı sürətlə inkişaf etməsi adı məsələ deyildi. SSRİ kimi nəhəng ölkənin mühüm yənəyən bazası sayılan, faşizm üzərində qələbənin təmin edilməsində həlledici rol oynayan Bakının neft sənayesinin maddi-texniki bazasının yenidən qurulmasına kifayət qədər maliyyə vəsaitləri ayrılırdı. Eləcə də ölkəyə XX əsrin 60-cı illərinin sonunda 1 milyard ton neft verən Abşeron yarımadasının ekoloji tarazlığının ciddi sürətdə pozulmasına baxmayaraq, ittifaq hökuməti bu sahədə vəziyyəti yaxşılaşdırmağa yönələn tədbirlər görmür, yerli maraqları nəzərə almadan sənaye müəssisələrini əsasən Bakıda yerləşdirməyə üstünlük verirdi. Bu isə respublikanın digər rayonlarının inkişafını, əmək qabiliyyətli əhalinin ictimai istehsalda cəlb edilməsini, sosial problemlərin həllini məhdudlaşdırırdı.

Biz Heydər Əliyevin 1969-cu il avqust plenumunda etdiyi tarixi çıxışından bir neçə əsas məqamlara müraciət edirik. Respublika rəhbərinin bu çıxışı, həqiqətən, cəmiyyətdə böyük əks-səda doğurmuşdu. İctimai-siyasi, sosial-iqtisadi təşəbbüskarlıq göstərilməsi, intizamın möhkəmləndirilməsi, bütün əsas iqtisadi göstəricilərin yaxşılaşdırılmasının vacibliyi qarşıdakı dövrün fundamental əhəmiyyət kəsb edən vəzifələri kimi qiymətləndirilmişdir. Bütövlükdə, 1969-cu ilin avqust plenumu Azərbaycanın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi həyatında yeni bir dövrün başlanmasının əsasını qoydu.

Mənbə: Ziyad Səmədzadə.
Azərbaycan iqtisadiyyatı 100 ildə.
Bakı, 2021, 1-ci cild, səh 192-199.

S&P Fransanın reyting proqnozunu mənfiyə endirib

“S&P Global Ratings” beynəlxalq reyting agentliyi Fransanın “AA” səviyyəsində suveren reytingi üzrə proqnozu “sabit”dən “mənfi”yə endirib. Bu barədə agentliyin məlumatında bildirilir. “Fransa iqtisadiyyatında yavaşlama, hökumətin ev təsərrüfatlarını və biznesləri enerji inflyasiyasından qorumaq tədbirləri dövlət maliyyəsinə təzyiq göstərəcək”, - agentliyin analitikləri bildirir. S&P ölkənin 2023-cü il üçün ÜDM artımı proqnozunu iyulda gözlənilən 1,7%-dən 0,2%-ə endirib, həmçinin bütcdə kəsiri proqnozunu ÜDM-in 4%-dən 5,4%-ə qaldırıb. Agentliyin şərhinə görə, bu proqnozlar uzun sürən iqtisadi tənəzzül də daxil olmaqla, Fransanın maliyyə vəziyyətini daha da pisləşdirə bilər. Bununla yanaşı, agentlik Fransa ÜDM-nin 2022-ci ildə 2,5%, 2024-cü ildə isə 1,6% artacağını

gözləyir. Bu il S&P Fransada inflyasiyanın 5,9% səviyyəsində olacağını, sonra bu rəqəmin 2023-cü ildə 4,4%-ə, 2024-cü ildə isə 2,4%-ə enəcəyini gözləyir. Agentlik eyni zamanda maaşlara təzyiqin artması səbəbindən baza inflyasiyanın yaxın aylarda sürətlənəcəyini proqnozlaşdırır.

“Almaniya Avropanın təhlükəsizliyinin əsas qarantı olmalıdır”

Bunu Almaniya kansleri Olaf Şolts ABŞ-ın nüfuzlu “Foreign Affairs” nəşrində dərc olunan məqaləsində qeyd edib.

O, Almaniya federal hökuməti üçün yeni strateji konsepsiyaya təqdim edib: “Almaniyanın yeni rolu yeni strateji mədə-

niyyət tələb edir və bu, yaxın aylarda qəbul edəcəyimiz milli təhlükəsizlik strategiyasında nəzərə alınacaq”. O.Şolts vurğulayıb ki, Almaniya bu məqsədlə Bundesverə sərmayə qoymalı, Avropanın hərbi sənayesini gücləndirməli, NATO-nun şərq cinahında hərbi mövcudluğunu artırmaqlı, Ukrayna Silahlı Qüvvələrinə təlim keçməli və bu ölkənin ordusunu silah-sursatla təmin etməlidir. O hesab edir ki, milli təhlükəsizlik strategiyası Almaniyanı Rusiyanın Ukraynaya qarşı apardığı genişmiqyaslı müharibə nəticəsində Avropa-da yaranmış yeni təhlükəli vəziyyətə hazırlamalıdır.

ABŞ-Çin ticarəti 2,4 faiz artıb

Çin Xalq Respublikasının Baş Gömrük İdarəsinin çərşənbə günü açıqladığı məlumatlara görə, 2022-ci ilin ilk 11 ayında ABŞ və Çin arasında ticarət dövriyyəsi illik müqayisədə 2,4% artaraq 697 milyard 694 milyon dollar təşkil edib. ABŞ ASEAN və Avropa İttifaqı ilə birlikdə Çinin ilk 3 ticarət tərəfdaşı sırasında qalıb. Çinin Baş Gömrük İdarəsinin məlumatlarına görə, yanvar-noyabr aylarında Çindən

ABŞ-a ixrac illik müqayisədə 3,4% artaraq 535 milyard 995 milyon dollar təşkil edib. Çin ABŞ-dan isə 161 milyard 699 milyon dollarlıq mal idxal edib ki, bu da ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,5% azdır. Noyabrda iki ölkə arasında ticarət dövriyyəsi 57,281 milyard dollar təşkil edib, o cümlədən Çin ABŞ-a 40 milyard 805 milyon dollarlıq, ABŞ isə Çinə 16 milyard 476 milyon dollarlıq mallar ixrac edib.

“OPEC plus” neft ilə bağlı qərarını açıqladı

OPEC+ ölkələri oktyabrda keçirilən iclasda razılaşdırılmış neft hasilatı planını dəyişməz saxlamağa qərar veriblər ki, bu da hasilatın gündəlik 2 milyon barel azaldılmasına nəzərdə tutur. Neft ixrac edən Ölkələr Təşkilatına (OPEC) üzv və qeyri-üzv ölkələrin nazirlərinin (birlikdə OPEC+) onlayn formatda keçirilən 34-cü iclasında 2022-ci ilin oktyabrında qəbul edilmiş qərarın (hasilatın gündəlik 2 milyon barel azaldılması) qüvvədə saxlanılmasına Azərbaycan da razılıq verib. Beləliklə, “Əməkdaşlıq Bəyannaməsi”nin iş-

tirakçı ölkələrinin cari ilin avqust ayındakı kvotalarına nəzərən müəyyənləşdirilmiş öhdəlikləri sabit saxlanılır. Azərbaycanın da ixtisarla bağlı öhdəliyi gündəlik 33 min barel, gündəlik xam neft hasilatı üzrə kvotası isə 684 min barel həcmində olmaqla dəyişməz qalır. OPEC-un Monitoring Komitəsinin iclası isə fevralın 1-də keçiriləcək. Monitoring komitəsinə OPEC+ sazişində iştirak edən 23 ölkədən 8-i daxildir. Bunlar Rusiya, Səudiyyə Ərəbistanı, BƏƏ, İraq, Küveyt, Əlcəzair, Venesuela və Qazaxıstandır.

8-14 dekabr 2022-ci il

Увеличены доходы и расходы госбюджета Азербайджана на 2023 г.

Как доходы, так и расходы государственного бюджета Азербайджана на 2023 год увеличиваются на 53 миллиона манатов соответственно. В госбюджет-2023 были обсуждены на сегодняшнем заседании комитета Милли Меджлиса по экономической политике, промышленности и предпринимательству. Согласно изменениям, доходы государственного бюджета Азербайджана на 2023 год составят 30 773 978,0 (+53 278,0) тысячи манатов, расходы - 33 353 278,0

(+53 278,0) тысячи манатов, в том числе централизованные доходы - 30 016 998,0 (+53 278,0) тысячи манатов. Местные доходы утверждены в размере 756 980,0 тысячи манатов, централизованные расходы - 32 583 992,0 (+53 278,0) тысячи манатов, местные расходы - 769 286,0 тысячи манатов. После обсуждения бюджет был рекомендован на пленарное заседание в третьем чтении.

В МИРЕ

Минэнерго США понизило прогноз цены нефти Brent на 2022 год

Минэнерго США понизило прогноз стоимости нефти марки Brent в 2022 году с \$102,13 до \$101,48 за баррель, говорится в отчете Управления энергетической информации (EIA) Минэнерго США, передает Trend со ссылкой на ТАСС. Ведомство также ожидает, что котировки Brent в начале 2023 года будут держаться выше \$90 за баррель. В среднем в 2023 году цена нефти может составить \$92 за баррель, полагают в Минэнерго США. Цена нефти марки WTI прогнозируется на уровне \$95,22 за баррель в 2022 году и \$86,36 за баррель в 2023 году. Кроме того, Минэнерго США повысило прогноз суточной добычи нефти в этой стране в 2022 году на 40 тыс. баррелей - до 11,87 млн баррелей в сутки. Ожидаемые объемы добычи в 2023 году увеличены на 30 тыс. баррелей - до 12,34 млн баррелей в сутки. Производство СПГ на заводе американской Freeport LNG должно выйти на полную мощность к марту 2023 года. "Freeport LNG заявил, что частично

возобновит работу экспортного терминала после аварии в середине декабря. Мы ожидаем, что Freeport LNG будет наращивать производство в ближайшие месяцы и выйдет на полную мощность к марту 2023 года", - отмечается в отчете. В начале июня СПГ-терминал Freeport LNG в Техасе прекратил работу из-за пожара и последовавшего за этим взрыва. Мощность предприятий Freeport LNG оценивается в 15 млн тонн СПГ в год. Это составляет около 16% всего объема экспорта США.

ЕС запретит импорт товаров, которые способствуют вырубке лесов

Европейский парламент и государства-члены ЕС договорились запретить импорт продуктов, которые способствуют вырубке лесов, таких как какао, кофе и соя, и это решение может затронуть Бразилию. В заявлении Европарламента это решение касается пальмового масла, древесины, говядины и каучука, а также различных сопутствующих материалов (кожа, шоколад, мебель, печатная бумага, древесный уголь). Ввоз будет запрещен, если эта продукция поступает из регионов, вырубленных после декабря 2020 года, с учетом ущерба,

нанесенного лесу. Компании-импортеры будут нести ответственность за цепочку поставок и должны будут подтвердить свою прослеживаемость с помощью данных геолокации урожая, которые могут быть связаны со спутниковыми снимками. По данным неправительственной организации World Wide Fund for Nature, ЕС несет ответственность за 16 процентов вырубки лесов в мире за счет импорта и является вторым по величине разрушителем тропических лесов после Китая.

Посольство Республики Беларусь в Азербайджане

Горько сознавать, что из жизни ушёл талантливый, полный сил человек, который смог многое сделать для своей страны, своего народа. За время работы министром иностранных дел Макей Владимир Владимирович зарекомендовал себя как личность, компетентный руководитель, стремившийся сделать всё необходимое для благополучия белорусских жителей. Владимир Владимирович принимал активное участие в работе общества азербайджано-белорусской дружбы, что способствовало взаимопониманию и сближению наших народов. Таким он останется в памяти и наших сердцах. Прошу принять мои искренние соболезнования в связи со смертью Владимира Владимировича. Разделяю скорбь и невосполнимую утрату вместе с родными и близкими.

Председатель общества азербайджано-белорусской дружбы Исмаилов Вaсиф Султан оглы

Турция рассчитывает на участие Азербайджана в проекте создания газового хаба

Турция рассчитывает на участие Азербайджана в проекте создания газового хаба. Об этом во вторник заявил министр энергетики Турции Фатих Донмез в интервью телеканалу "TV 24". "Благодаря созданию хаба мы станем не только центром распределения, но и центром продажи газа. Есть страны, которые поддерживают нас как в вопросе производства газа, так и его продажи. Мы были бы счастливы от участия Азербайджана в проекте в качестве страны-источника", - сказал он.

Спрос на нефть из Азербайджана будет увеличиваться

Введенный ЕС потолок цен на российскую нефть в размере 60 долларов за баррель вступил в силу 5 декабря. Первоначальные ограничения касаются только поставок нефти из России морским путем, в то время как с 5 февраля будет установлен лимит на нефтепродукты. Однако эмбарго не распространяется на импорт российской нефти, поступающей в ЕС по трубопроводам. Экспорт по нефтепроводу «Дружба» пока сохраняется. Как заявил президент Европейского совета Шарль Мишель, запрет распространяется на более чем две трети импорта российской нефти, поступающей вблок. Международное энергетическое агентство (МЭА) в своем обзоре рынка отметило, что, прежде чем запрет вступит в силу, ЕС необходимо найти дополнительные 1,3 миллиона баррелей в день на морские и

трубопроводные объемы. В то же время МЭА также прогнозирует сокращение добычи нефти в России на 1,4 миллиона баррелей в день в следующем году. Таким образом, этот ценовой предел создал многочисленные неопределенности и логистические проблемы для глобального энергетического рынка. Как сказал Trend Аллан Мастард, соучредитель и сопредседатель энергетического стартапа Transcasian Resources, бывший посол США в Туркменистане, еще неизвестно, окажут ли ограничения какое-либо влияние на цены. Как отметил Мастард, это не окажет никакого влияния на переработку до тех пор, пока не будет зафиксировано фактического сокращения поставок, что приведет к сокращению использования переработки. Отметим, что по данным Государственного таможенного комитета, с января по октябрь 2022 года из Азербайджана было экспортировано почти 22 682 798 тонн сырой нефти и нефтепродуктов на сумму 17,180 миллиарда долларов по сравнению с 23 800 444 тоннами (11,220 миллиарда долларов) за аналогичный период 2021 года. Таким образом, выручка Азербайджана от экспорта сырой нефти и нефтепродуктов увеличилась на 53,1 процента в годовом исчислении.

За 11 месяцев с месторождения «Азери-Чыраг-Гюнешли» получен доход в размере 9,1 млрд. долларов

За 11 месяцев текущего года с месторождения «Азери-Чыраг-Гюнешли» получено 9 миллиардов 161 миллион долларов США. За 11 месяцев доходы месторождения «Шахдениз» (газ и конденсат) составили 1 миллиард 357 миллионов долларов. В том числе, доходы, полученные от продажи конденсата с месторождения «Шахдениз», составили 328 миллионов 567 тысяч долларов США.

6 Qarabağın görkəmli simaları

Xudadət bəy Məlik-Aslanov (1879-1935)

Azərbaycanın dövlət xadimi, alim, ixtiraçı-mühəndis, yol nəqliyyatı və texniki elmlər sahəsində ilk azərbaycanlı professorlardan biri, AXC-nin birinci və ikinci hökumət kabinetlərində — 1918-ci il mayın 28-dən oktyabrın 6-dək ilk yollar, poçt və teleqraf naziri olmuş Xudadət bəy Məlik-Aslanov 1879-cu ildə Şuşa qəzasının Taynaq kəndində anadan olmuşdur. O, 1905-ci ildə Qarabağda erməni təəcüvünə, qırğınına qarşı fəal mübarizə aparan Ağa bəyin oğludur. O, 1898-ci ildə Şuşa realni məktəbini bitirmiş, 1904-cü ildə məşhur milyonçu və xeyriyyəçi Hacı Zeynalabdin Tağıyevin köməyi ilə Rusiya imperiyasının paytaxtı Sankt-Peterburqda Dəmiryol İnstitutuna daxil olaraq təhsilini davam etdirmişdir. Tələbəlik illərində - 1901-1904-cü illərdə Peterburq mühitində Rusiya Sosial Demokrtatik Fəhlə Partiyasının (RSDFP) üzvü olan Xudadət bəy Məlik-Aslanov sonra heç bir partiyaaya daxil olmamış və ömrünün axırınadək bitərəf qalmışdır.

1904-cü ildə institutu bitirdikdən sonra təyinat əsasında Sankt-Peterburqda Voloqda-Petrozavodsk Dəmiryolunun çəkilişi ilə əlaqədar Peterburq İdarəsində 6 ay mühəndis vəzifəsində işləmişdir.

Məlik-Aslanov 1905-ci ilin əvvəlində Tiflisə köçmüş və Zaqafqaziya Dəmiryolu sistemində çalışmağa başlamışdır. Zaqafqaziya Dəmiryolu İdarəsinin işçisi kimi o, əvvəlcə mühəndis, sonra stansiya rəisinin köməkçisi, daha sonra isə Zaqafqaziya Dəmiryolunun ən ağır və dağlıq hissəsi hesab edilən Suram Aşırımı keçidində yol xidməti rəisinin köməkçisi və rəisi olmuşdur. Onun rəhbərliyi altında həmin xidmət sahəsində xeyli mülki tikinti aparılmış, Surom bölməsində texniki qurğular

tikilmişdir. İkinci Dəmiryol Xəttinin çəkilişi davam etdirilərək, Çiatura marqans mədənlərinə ensiz zolaq dəmir yolu salınmış, texniki işlər görülmüşdür. Həmin vəzifələrdə işlədiyi dövrlərdə onun Peterburqda çıxan 4 elmi məqaləsi dərc olunmuşdur.

Rusiyada 1917-ci ilin fevral inqilabından sonra Müvəqqəti Hökumətin sərəncamı ilə martın 9-dan Xudadət bəy Məlik-Aslanov Tiflisdə Xüsusi Zaqafqaziya Komitəsinin Zaqafqaziya Dəmir Yolu üzrə müvəkkili təyin olunmuşdur. O, 1917-ci il noyabrın 15-də Y.Gegeçqorinin sədrliyi altında yaradılan Zaqafqaziya Komissarlığı hökumətində Fətəli xan Xoyski və Məmməd Yusif Cəfərovla birlikdə onun tərkibinə daxil olmuşdur. Xudadət bəy Məlik-Aslanov Zaqafqaziya Komissarlığında və 1918-ci il aprelin 26-da yaranmış Zaqafqaziya Federativ Respublikasında dəmir yol nəqliyyatı komissarı və naziri təyin edilmişdir. Həmin vəzifələrdə çalışdığı dövrdə onun Qafqaz dəmir yolu nəqliyyatı tarixinə həsr olunmuş kitabı nəşr olunmuşdur.

O, Zaqafqaziya Seymində "Müsəlman fraksiyası"nın, 1918-ci il mayın 27-də Tiflisdə Məhəmməd Əmin Rəsulzadənin sədrliyi ilə yaranmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti

yəti Milli Şurasının üzvü olmuşdur. Xudadət bəy Azərbaycan Cümhuriyyətinin 1-ci və 2-ci hökumət kabinetlərində Dəmir Yolu, Poçt və Teleqraf naziri, 3-cü və 4-cü və 5-ci kabinetlərdə ancaq yollar naziri vəzifələrində çalışmışdır. Məlik-Aslanov 1919-cu il fevralın 18-dək həm də müvəqqəti olaraq ticarət, sənaye və ərzaq nazirinin səlahiyyətlərini də yerinə yetirmişdir.

Xudadət bəy Məlik-Aslanovun təşəbbüsü ilə 1919-cu ildə Bakıda ana dilində dərs keçilən ilk dəmir yolu nəqliyyatı məktəbi açılmışdır. O, Azərbaycan Parlamentində 1919-cu ilin martında yaradılan əlifba islahatı üzrə xüsusi komissiyanın sədri seçilmişdir. Onun rəhbərliyi altında latın qrafikalı əlifbaya keçilməsinə dair bir neçə qanun layihəsi hazırlanmış, lakin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti süqut etdiyindən bu məsələni həyata keçirmək mümkün olmamışdır.

Azərbaycanın ilk texnika elmləri doktoru - professorlarından biridir, 3 monoqrafiya və 70-dən çox məqalənin müəllifidir.

Xudadət bəy ömrünün sonunadək ali məktəblərdə pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuş, Politexnik İnstitutunda inşaat fakültəsinin dekanı vəzifəsində çalışmışdır. Onun təşəbbüsü ilə Bakıda Dəmiryol Texnikumu açılmış, metropoliten yaradılmasının ideya müəlliflərindən biri də Xudadət bəy olmuşdur.

30-cu illərin əvvəllərində SSRİ-də ilk repressiyalar dalğası başlayanda Xudadət bəy keçmiş müsavatçı kimi 1930-cu ildə həbs olunmuş və 1933-cü ildə həbsdən azad edilsə də, 1934-cü ilin avqustunda yenidən həbs edilmişdir.

Xudadət bəy Ağa bəy oğlu Məlik-Aslanov 1935-ci ilin iyun ayında vəfat etmiş, 1959-cu ildə ona bəraət verilmişdir.

8-14 dekabr 2022-ci il

“Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı” İctimai Birliyi layihənin icrasını başa çatdırıb

Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin “Şuşa ili” çərçivəsində elan etdiyi xüsusi qrant müsabiqəsinin qalibi olan “Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı” İctimai Birliyi “Şuşa rayonunun demografik, sosial-iqtisadi inkişaf vəziyyəti və perspektivləri” adlı layihənin icrasını uğurla başa çatdırmışdır. Noyabrın 30-da layihə çərçivəsində “Şuşa-270. Şuşanın demografik, sosial-iqtisadi inkişafı: dünən, bu gün və perspektivlər” adlı kitabın təqdimat mərasimi keçirilmişdir.

Şuşa 1 saylı tam orta məktəbdə keçirilən tədbirdə “Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı” İctimai

Birliyinin çapdan çıxmış “Şuşa-270. Şuşanın demografik, sosial-iqtisadi inkişafı: dünən, bu gün və perspektivlər” adlı kitabı ictimaiyyətə təqdim olunmuşdur.

Nəfis tərtibatda hazırlanmış bu kitabda Şuşanın işğaldan əvvəlki və işğaldan sonrakı dövrləri barədə geniş məlumat verilib, hazırda orada aparılan bərpa, quruculuq işləri öz əksini tapıb.

Layihənin rəhbəri iqtisad üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Aytən Səmədzadə, ekspertləri “Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı” İctimai Birliyinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə, dos. İlham Əhmədov və prof. Rəsul Balayevdir.

“Lenovo” Bakıda regional mərkəz yaradır

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev “Lenovo ISC”-nin baş vitse-prezidenti Vilfredo Sotolonqonun rəhbərlik etdiyi aparıcı beynəlxalq “Lenovo” texnoloji şirkətinin nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyindən (RINN) AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüş zamanı nümayəndə heyətinin rəhbəri şirkətin fəaliyyəti haqqında geniş məlumat verib. Bildirilib ki, infrastruktur həlləri, serverlər, məlumat saxlama sistemləri və digər müasir texnoloji avadanlıqların istehsalı ilə məşğul olan “Lenovo” 180-dən çox bazarda fəaliyyət göstərir. Nümayəndə heyətinin rəhbəri qeyd edib ki, şirkətin Azərbaycanda fəaliyyət göstərən rəsmi nümayəndəliyi genişləndirilərək Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya ölkələrinin ərazisini əhatə edən regional mərkəzə çevriləcək. Eyni zamanda, Azərbaycanda birgə tədqiqat və inkişaf mərkəzinin yaradılması ilə bağlı təkliflər səsləndirilib.

Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev “Lenovo” şirkətinin nümayəndələrinə hökumətin IT şirkətləri üçün biznes mü-

hitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində görülən işlər, xüsusilə xarici investisiyaların cəlb edilməsi üçün əlverişli mühitin yaradılması barədə məlumat verib.

Nazir vurğulayıb ki, vergi, miqrasiya, gömrük qanunvericiliyinə və “Sosial sığorta haqqında” Qanuna əlavə və dəyişikliklər hazırlanıb. Bu dəyişikliklər sayəsində sistem inteqrasiyası və proqram təminatının hazırlanması ilə məşğul olan IT şirkətləri Azərbaycanda fəaliyyət göstərəkən xeyli imtiyazlar əldə edəçəklər. Məlumat üçün bildirək ki, bu günlərdə Bakıda RINN-in dəstəyi ilə beynəlxalq IT istehsalçılarının nümayəndələrini və Azərbaycanın korporativ sektorunun 200-dən çox təmsilçisini bir araya gətirən “Lenovo Day Baku” adlı tədbir keçirilib.

İştirakçılar regionda rəqəmsal biznes transformasiyasının tendensiyalarını və mövcud problemləri müzakirə ediblər. Tədbir çərçivəsində Azərbaycanda müəssisələrin rəqəmsal ekosistemlərini dəstəkləmək üçün uğurla tətbiq olunan texnoloji həllər və yeni biznes modelləri təhlil olunub.

Azərbaycanda mobil telefonlarla bağlı yeni qadağalar tətbiq ediləcək

Bu barədə məsələ Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq və Aqrar siyasət komitələrinin birgə iclasında müzakirəyə çıxarılan “Telekommunikasiya haqqında” qanuna təklif edilən dəyişiklikdə əksini tapıb. Qanuna təklif edilən dəyişikliyə əsasən, telefonların IMEI nömrəsinin dəyişdirilməsi və surətinin köçürülməsi qadağan edilir. Belə ki, sellülər (mobil) xidmətlərdən istifadə ilə əlaqədar, mobil cihazların müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada qeydiyyatı aparılmalıdır.

Mobil cihazın qeydiyyatının aparılmasından yayınmaq məqsədilə mobil cihazın IMEI nömrəsinin (tək və bənzərsiz olaraq yaradılmış beynəlxalq identifikasiyanı (eyniləşdirməni) göstərən nömrə) dəyişdirilməsi və ya surətinin köçürülməsi, habelə mobil operator tərəfindən IMEI nömrələri mobil cihazların qeydiyyat sisteminin qara səhifəsində olan mobil cihazlara (IMEI nömrələri uyğunlaşdırılmış ağ səhifədə olan mobil cihazlar istisna olmaqla) telekommunikasiya xidmətlərinin göstərilməsi qadağan edilir.

Təsisçi:

Akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ

Baş redaktor:

Aytən SƏMƏDZADƏ

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:

Ziyad Səmədzadə, Aytən Səmədzadə, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Elşad Səmədzadə, Məhşir Əhmədov, Müşfiq Atakışiyev, Bəyalı Ataşov, Zahid Məmmədov, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Ədalət Muradov, Vahid Novruzov, Aydın Hüseynov, Rəsul Balayev, Abbas Əliyev

Dizayner:
Lamiyə NƏBİYƏVA

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyar Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: +99412 566 09 60
Faks: +99412 514 14 27
Mühasibatlıq:
+99412 566 63 08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir. “İQTİSADİYYAT” qəzetinin kompüter mərkəzində yığılmış və səhifələnmiş, “Azərmedia” MMC mətbəəsində çap edilmişdir. Lisenziya: 022201; İndeks: 0355; Tiraj: 1500